

Анастасія ДЖАМАН,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 3
Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник
наукової лабораторії з проблем превентивної
діяльності та запобігання корупції
навчально-наукового інституту № 3
Національної академії внутрішніх справ

Вікторія ЛИТВИН

ВЖИТТЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ ОРГАНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Фіксування випадків вчинення домашнього насильства, було завжди актуальною проблемою для обговорення, розробки заходів та методів щодо протидії, усунення й нейтралізації чинників, які спонукають особу (кривдника) до вчинення домашнього насильства та притягнення його до відповідальності. Так, Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» містить визначення, що «домашнє насильство» - це діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь [1].

Особливо гостро проблема домашнього насильства проявляється зараз, під час повномасштабної війни на території України. Проте, війна не є виправданням домашньому насильству. До того ж, нині є чимало шляхів подолати насильство та розпочати життя спочатку [2].

Проте, у разі, коли особа, все-таки, стала жертвою домашнього чи фізичного насильства, варто першочергово викликати поліцію, які, в свою чергу, вживають відповідних спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, що передбачені ст. 24 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»:

- 1) терміновий заборонний припис стосовно кривдника;
- 2) обмежувальний припис стосовно кривдника;
- 3) взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи
- 4) направлення кривдника на проходження програми для кривдників.

Винесення термінового заборонного припису стосовно кривдника строком до 10 діб, в порядку, затвердженому Міністерством внутрішніх справ України.

Цей захід використовують, якщо існує безпосередня загроза життю чи здоров'ю постраждалої особи.

Терміновий заборонний припис виноситься, як за заявою постраждалої особи, так і за власною ініціативою працівником уповноваженого підрозділу органів Національної поліції України. Якщо результати здійснення оцінки ризиків будуть вказувати на те, що до кривдника терміново необхідно застосувати наступні заходи, передбачені ч. 2 ст. 25 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», а саме: зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи.

Як свідчить практика, існують випадки, коли кривдник, щодо якого застосовують вищезазначений захід, добровільно відмовляється залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи, то у встановленому законом порядку, працівники уповноваженого підрозділу органів Національної поліції України можуть застосовувати поліцейські заходи примусу, якраз таки, з метою виселення з житлового приміщення кривдника. Тому, що пріоритет, насамперед, надається безпеці постраждалої особи.

Після того, як кривдник залишив місце спільного проживання (перебування) з постраждалою особою, він зобов'язаний повідомити про місце свого тимчасового перебування уповноважений підрозділ органів Національної поліції України за місцем вчинення домашнього насильства.

Крім, вищезазначеного заходу також можуть застосовуватися й інші, заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи та заборона, в будь-який, спосіб контактувати з постраждалою особою.

Наступним ефективним заходом щодо протидії домашньому насильству є видача обмежувального припису стосовно кривдника – це встановлений у судовому порядку захід тимчасового обмеження прав чи покладення обов'язків на особу, яка вчинила домашнє насильство, спрямований на забезпечення безпеки постраждалої особи.

Взяття на профілактичний облік кривдників і проведення з ними профілактичної роботи – це здійснення уповноваженими підрозділами органів НПУ організаційно-практичних заходів щодо контролю за поведінкою кривдника з метою недопущення повторного вчинення домашнього насильства, дотриманням ним тимчасових обмежень його прав і виконанням обов'язків, покладених на нього у зв'язку з учиненням домашнього насильства.

Направлення кривдника на проходження програми для кривдників, ще один комплекс, що формується на основі результатів оцінки ризиків і спрямований на зміну насильницької поведінки кривдника, формування в нього нової, неагресивної психологічної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків, у тому числі до виховання дітей, використання дискримінаційних уявлень про соціальні ролі й обов'язки жінок і чоловіків [3, с. 37].

Список використаних джерел

1. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#top>

2. Війна – не привід терпіти насильство: як захиститися від кривдника? (18.07.2022). URL: <https://ukraine.unfra.org/uk/atc1>

3. Листки Ю. В. Протидія насильству в сім'ї. – Одеса: Одеський юридичний інститут ХНУВС, 2007. – 164 с., с. 37

Марина ДРЕМБЛЮГА,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри поліцейського права
Національної академії внутрішніх справ
Іванна ГОРБАЧ-КУДРЯ

СПЕЦИФІКА ПРОХОДЖЕННЯ ПРАВОПОРУШНИКОМ КОРЕКЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Сучасний підхід до направлення правопорушників на корекційні програми ґрунтується на тонкому розумінні їх індивідуальних потреб, ризиків повторного вчинення деліктів і факторів оперативного реагування поліцейськими на можливі події. Дослідники та практики в галузі кримінології, психології та суміжних